

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація. У статті досліджено основні аспекти формування та управління системою економічної безпеки підприємства. Визначено базові чинники вдосконалення системи управління економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: управління, економічна безпека, підприємство, суб'єкт господарювання, ефективність.

Abstract: The article examines the main tasks of the formation and management of the enterprise's economic security system. The basic factors for improving the economic security management system of the enterprise are determined.

Keywords: management, economic security, enterprise, business entity, efficiency.

Ефективне управління у будь-якій сфері діяльності може здійснюватися лише за умови формування його цілісної системи, що призначена на вирішення основних завдань управління. Саме тому, необхідною умовою забезпечення життєздатності підприємств у сучасних економічних умовах є формування системи управління економічною безпекою, яку слід розглядати як сукупність взаємопов'язаних елементів, що знаходиться в тісному взаємозв'язку з факторами зовнішнього середовища.

Основне завдання формування та управління економічною безпекою підприємства – забезпечення на підприємстві повного та ефективного використання всіх ресурсів, фінансової стійкості і незалежності підприємства та досягнення підприємством поточних та стратегічних цілей.

Ефективне управління економічною безпекою підприємства, що ґрунтується на принципах комплексності, безперервності, законності, плановості і направлена на удосконалення роботи всіх функціональних сфер роботи підприємства, на думку авторів, сприятиме результативній роботі вітчизняних підприємств та усїєї економіки країни загалом [1,2].

Необхідність формування та вдосконалення системи управління економічною безпекою підприємств визначається такими чинниками:

- безперервний взаємозв'язок суб'єкта господарювання з факторами зовнішнього середовища як базовим джерелом загроз, які можуть суттєво впливати на рівень їх функціонування та розвитку;

- існування слабких сторін в роботі організацій та можливість створення способів їх ліквідації;

- управління інформаційною безпекою - головний резерв оптимізації основної діяльності організації;

- потреби ринкової економіки щодо впровадження системи економічної безпеки на підприємстві як необхідної умови сталого розвитку суб'єкта господарювання, а також досягнення високого рівня конкурентоспроможності.

Важливим фактором управління системою економічної безпеки є процес визначення стратегії розвитку підприємства, аналіз поточної діяльності, дослідження, прогнозування, проектування необхідних змін та вчасне реагування та попередження можливих загроз. [3,4].

Система економічної безпеки організації – це комплекс заходів, таких як організаційно-управлінські, режимні, технічні, профілактичні та інші заходи, спрямовані на реалізацію та захист інтересів фірми від зовнішніх та внутрішніх загроз.

Існує ряд основних завдань, спрямованих на створення системи забезпечення економічної безпеки будь-якого суб'єкта господарювання:

- завдання щодо захисту прав та інтересів організації, а також його співробітників;

- аналіз, оцінка даних та проведення прогнозування розвитку навколишнього середовища;

- проведення вивчення партнерів, клієнтів, конкурентів, особливо осіб, які хочуть влаштуватись на роботу до організації;
- постійний моніторинг зовнішнього середовища, особливо недобросовісних конкурентів, які можуть вплинути на діяльність будь-якої комерційної структури;
- моніторинг проникнення на підприємство шахраїв та окремих осіб із протиправними намірами;
- контроль та протидія за технічному проникненню у злочинних цілях;
- моніторинг, контроль, виявлення та припинення негативних та протиправних дій працівників, які можуть завдати шкоди безпеці;
- забезпечення постійного контролю інформації, що є комерційною таємницею господарюючого суб'єкта;
- пошук та виявлення необхідної інформації для того, щоб виробити найбільш оптимальні управлінські рішення для створення стратегії та тактики у економічній діяльності фірми;
- постійна охорона споруд, будівель та іншого майна підприємства;
- проведення контролю якості товару та послуг, які зможуть сформувати серед споживачів та ділових партнерів позитивну думку про фірму, що сприятиме реалізації економічних планів та цілей організації;
- повернення матеріальних збитків, яких було завдано в результаті незаконних дій комерційних підприємств та шахраїв;
- моніторинг та контроль над ефективним функціонуванням системи економічної безпеки, а також проведення вдосконалення її основних елементів. [2,3,4].

Побудова системи економічної безпеки ґрунтується на перерахованих завданнях, умовах та специфіці діяльності організації. Для кожної організації дана система будується абсолютно індивідуально, при врахуванні всієї специфіки та роду діяльності. Якість роботи даної системи безпосередньо залежить від керівництва організації та суми коштів, які організація витрачає на розвиток та вдосконалення своєї економічної безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сосновська І.М. Поняття та значення економічної безпеки виробничо-господарської діяльності підприємств. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4303>.
2. Мандзіновська Х. О. Економічна безпека держави: сутність, складові елементи та проблеми забезпечення. Наукові записки. 2016. № 2(53). С. 159 – 166.
3. Меліхова Т.О. Сутність та основні підходи до трактування економічної безпеки підприємства. Економічний розвиток держави, регіонів, підприємств і підприємництва проблеми та перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. Конференції. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. С. 86–88.
4. Васильців Т. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення : монографія / Т. Васильців. – Львів : Арал, 2008. – 384 с.

Руда Лілія Петрівна - к.е.н, доцент кафедри Фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email: rudalist_ok@ukr.net

Ruda Liliia - PhD, Assistant Professor of the department of Finances and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: rudalist_ok@ukr.net